

Алея на помирието

Това е заглавието на проекта на фондация „Искър“ и в „Сирак“, гр. Мездра. С него искаме да разкажем на млади и стари, ветерани от Втората световна война, и децата от Домовете за сираци една лична история.

Аз се казвам Стефан Здравков, пенсионер. Майка ми Янка и баща ми Стойчо, още 17-18-годишни, били доброволци в заключителната фаза на Отечествената война през 1944 г. Боецът Стойчо бил ранен в ожесточените сражения с немската армия край Драва Соболч. Майка ми Янка била самарянка. Чак след войната завършила училище за медицински сестри.

Свои лични преживявания решил да изложя в проекта „Алея на помирието“ и да привлече и други връстници, наследници и родственици на ветерани. Да посетим най-сетне местата на сражения на Българската армия в Унгария, като стигнем до Чехия. Защото един мой приятел от ученическите години в Мездра ст. Николай Николов, стана единствената жертва от българската армия, взела участие в окупацията на ЧССР от Варшавския договор на 21 август 1968 г. Четирийсет и пет години на неговото лобно място в с. Нови дум край Раковник, на 30 км от Прага, не бе стъпвал български крак. С внука ми занесохме на гроба му преди година китка български цветя и решихме да ремонтираме осквернения паметник. Вече отпечатах документална книга за „горещото лято“ на 1968 г., започнахме и документален филм за зверски убийствата ст. Николай Николов. А от романтичните истории, разказани ми от ветерани и учили, и работили в Чехия българци, написах сценарий за художествен филм за дружбата между двата славянски народа. Научихме, че правителството на Чехия има програма за помирение с „окупантите“ и така се роди идеята – да съчетаем памет, екология, евроинтеграция – и да ремонтираме паметника на българския воин в Раковник.

Идеята за трансгранична „Алея на българската роза“, като символ на помирието, срещна последователи от различни краища на България. Най-напред учениците от ПГ „Цанко Церковски“ в Павликени засадиха първите рози, с които ни зарадваха нашите отколешни приятели от фирмите „Фидус плант“, „Фидус“, „Евроцвет“ на Георги Георгиев. След тях и младите еколози от СУПЗ в с. Овча могила, ОУ „Патриарх Евтимий“ в с. Новачене, Плевенско засадиха по сто рози. Неочаквано голям интерес проявиха и затворниците от Врачанския затвор, които работят по проект на Областния инфоцентър. Подарени от нас рози засадиха чак в Хасково доброволците от НПО „Шанс и закрила“.

На 5 април т.г. в пролетната акция се включиха и чудесните танцьори от представителния ансамбъл на гр. Мездра с ръководител Мирослав Аспарухов.

През месец май се отправихме на път. На 26 сутринта засадихме рози в Българския културно-информационен център в Димитровград, Сърбия, на следващия ден бяхме на военните

гrobiща в Харкани и Печ – Унгария, където в обраслите с треви и шубраци бойни окопи от Отечествената война край Драва Соболч също засадихме дъхави червени рози. На 28 май поставихме гранитна плоча край ремонтирания и почистен от чешките власти паметник на ст. Николов край Нови дум и засадихме пет рози

Пред паметника на старшина Николов в с. Нови дум

Танцьори от ансамбъла на гр. Мездра засаждат „Алея на българската роза“

на площада в Раковник. За съжаление, въпреки предварителния план и по напълно необясними за мен причини, не се осъществи идеята ни в Раковник да танцува представителният фолклорен ансамбъл на гр. Мездра, който по това време имаше участие в международния фестивал „Прага – сърцето на народите“.

Е, живот и здраве да е!